

Súd: Krajský súd Bratislava
Spisová značka: 11Co/130/2014
Identifikačné číslo súdneho spisu: 1112225988
Dátum vydania rozhodnutia: 26. 05. 2015
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Blanka Podmajerská
ECLI: ECLI:SK:KSBA:2015:1112225988.1

Uznesenie

Krajský súd v Bratislave, v právnej veci navrhovateľa: W. S., K.. XX.XX.XXXX, bytom V.. Z. XX/XX, XXX XX Y. W., zastúpeného: JUDr. Lubomír Müller, euroadvokát, Symfonická 1496/9, 158 00 Praha 5, Česká republika, proti odporcovi: Slovenská Y. - Q. W. W., Ž. K.. XX, XXX XX O., o zaplatenie 9,60 euro s príslušenstvom, na odvolanie navrhovateľa proti rozsudku Okresného súdu Bratislava I zo dňa 16.5.2014, č.k. 21C/149/2012-24, jednohlasne (pomerom hlasov 3:0) takto

rozhodol:

Rozsudok súdu prvého stupňa sa z r u š u j e a v e c s a v r a c i a na ďalšie konanie.

odôvodnenie:

V napadnutom rozsudku súd prvého stupňa zamietol návrh navrhovateľa, ktorým sa domáhal uložiť odporcovi povinnosť zaplatiť mu náhradu nákladov cestovného v sume X,XX euro s úrokom z omeškania vo výške 8,75 % ročne za obdobie od 7.8.2012 do zaplatenia, ktorý navrhovateľ právne odôvodnil ustanoveniami zák.č. 119/1990 Zb. o súdnej rehabilitácii v spojení s ustanoveniami zák. č. 58/1969 Zb. o zodpovednosti za škodu spôsobenú rozhodnutím orgánu štátu alebo jeho nesprávnym úradným postupom. Odporcovi s použitím § 142 ods.1 O.s.p. nepriznal právo na náhradu trov konania.

Rozhodnutie právne odôvodnil § 79 ods.1, § 101 ods.1,2 O.s.p. a skutkovo tým, že z podaného návrhu a ani z pripojených dôkazov navrhovateľ súdu nepreukázal, že dňa 01.12.2011 sa osobne zúčastnil pojednávania na Okresnom súde Prešov v právnej veci sp.zn. 3Nt/14/2011. Súd prvého stupňa konštatoval, že v podaní zo dňa 05.05.2014 navrhovateľ síce uviedol, že uvedenú skutočnosť je možné preukázať zo súdneho spisu, ale nepožiadaval o vykonanie uvedeného dôkazu - konštatovanie navrhovateľa preto konajúci súd nepovažoval za návrh na doplnenie dokazovania v zmysle ust. § 79 ods. 2 a ust. § 101 ods. 2 O.s.p.. Na základe uvedeného, po vyhodnotení všetkých vykonaných dôkazov jednotlivo, ako aj vo vzájomných súvislostiach dospel k záveru, že navrhovateľ neunesol v konaní dôkazné bremeno preukazujúce dôvodnosť podaného návrhu.

Proti rozsudku podal v zákonnej lehote odvolanie navrhovateľ navrhujúc, aby odvolací súd rozhodnutie súdu prvého stupňa zmenil tak, že mu prizná nárok uplatnený v tomto konaní a odporcu zaviazal k povinnosti zaplatiť mu trovy prvostupňového a odvolacieho konania. Uviedol, že skutočnosť, že sa dňa 1.12.2011 dostavil na Okresný súd Prešov na nariadené verejné pojednávanie doložil cestovným lístkom. Jeho účasť či neúčasť na nariadenom pojednávaní je z úradnej povinnosti zaznamenaná v protokole z verejného pojednávania. V konaní navyše odporca jeho účasť na pojednávaní dňa 1.12.2011 žiadnym spôsobom nespochybnil. Dňa 5.5.2014 vo svojom podaní navrhol, že ak by mal súd pochybnosti, je možné fakty preukázať zo spisu Okresného súdu prešov sp. zn. 3 Nt/14/2011. Ak v tomto podaní nebolo výslovne uvedené, že navrhuje vykonanie dôkazu uvedeným spôsobom, nie je to dôvod k zamietnutiu návrhu, keďže uvedené vyjadrenie je treba vyložiť v jeho súvislostiach tak, že navrhovateľ pokladá doposiaľ predložené dôkazy za dostatočné a pokiaľ by mal súd predsa len pochybnosti, nech ako dôkaz zaobstará ešte označený spis.

Odporca sa k riadne doručenému odvolaniu písomne nevyjadril.

Odvolací súd preskúmal vec v napadnutom (t.j. v celom) rozsahu podľa ust. § 212 ods. 1 O.s.p., vec prejednal bez nariadenia pojednávania podľa § 214 ods. 2 O.s.p. a dospel k záveru, že v danom prípade nie sú splnené podmienky na potvrdenie a ani na zmenu odvolaním napadnutého rozhodnutia .

Podľa § 212 ods. 1 O.s.p. odvolací súd je rozsahom a dôvodmi odvolania viazaný.

V súvislosti s podaným opravným prostriedkom navrhovateľa považuje odvolací súd za potrebné ako prvoradá uviesť, že rozsah prieskumu vykonaného v rámci odvolacieho konania je zásadne daný odvolaním (§ 212 ods. 1 O.s.p.), podľa ktorého je odvolací súd viazaný návrhom odvolateľa, ktorý zahrňuje v sebe jednak kvalitatívnu ako i kvantitatívnu stránku a sám odvolateľ si spravidla určuje rozsah, v akom má byť napadnuté rozhodnutie odvolacím súdom preskúmané a dôvody, z ktorých má byť preskúmané. Na základe uvedeného odvolací súd rozsudok súdu prvého stupňa preskúmal len v rozsahu odvolacích dôvodov navrhovateľa obsiahnutých v podanom odvolaní.

Predmetom daného konania je nárok navrhovateľa na zaplatenie náhrady nákladov cestovného v sume X,XX euro s úrokom z omeškania vo výške 8,75 % ročne za obdobie od 7.8.2012 do zaplatenia, ktorý navrhovateľ právne odôvodnil ustanoveniami zák.č. 119/1990 Zb. o súdnej rehabilitácii v spojení s ustanoveniami zák. č. 58/1969 Zb. o zodpovednosti za škodu spôsobenú rozhodnutím orgánu štátu alebo jeho nesprávnym úradným postupom. Predmetom odvolacieho prieskumu je vecná a právna správnosť rozhodnutia súdu prvého stupňa, ktorý uplatnený nárok v celom rozsahu zamietol.

Aj keď navrhovateľ v odvolaní výslovne neoznačil uplatnené odvolacie dôvody, z obsahu odvolania (§ 41 ods.2 O.s.p.) je možné vyvodiť odvolacie námietky o tom, že súd prvého stupňa neúplne zistil skutkový stav veci, pretože nevykonal navrhnuté dôkazy , potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností (§ 205 ods.2 písm. c/ O.s.p.), že súd prvého stupňa dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam (§ 205 ods.2 písm. d/ O.s.p.) a jeho rozhodnutie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci (§ 205 ods.2 písm.f/ O.s.p.)

K navrhovateľom uplatnenému odvolaciemu dôvodu podľa § 205 ods. 2 písm. c/ O.s.p. (t.j. že súd prvého stupňa neúplne zistil skutkový stav veci, pretože nevykonal navrhnuté dôkazy , potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností) odvolací súd konštatuje, že účastníci konania majú procesnú dôkaznú povinnosť, t.j. povinnosť uviesť dôkaz na preukázanie tvrdených skutočností. Súd môže výnimočne vykonať aj iné dôkazy, ako navrhujú účastníci, ak je ich vykonanie nevyhnuté pre rozhodnutie vo veci (§ 120 ods.1 O.s.p.). Každého z účastníkov teda zaťažuje dôkazné bremeno preukázania svojich tvrdení pod následkom neunesenia dôkazného bremena. Navrhovanie dôkazov má priamu spojitosť s povinnosťou tvrdenia (§ 79 ods. 1 a § 101 ods. 1 O.s.p.). Dôkaznú povinnosť môže účastník plniť od začiatku konania, v návrhu, vo vyjadrení k nemu, mimo týchto procesných úkonov, v rámci prípravy pojednávania, pri odročovaní pojednávaní. Povinnosť označiť dôkazy sa vzťahuje na všetky tvrdenia, ktoré sa uviedli v návrhu a vo vyjadrení odporcu. Cieľom dôkaznej povinnosti je unesenie dôkazného bremena v rozsahu, v ktorom dôkazné bremeno spočíva na účastníkovi konania, bez ohľadu na jeho procesné postavenie. Nesplnenie dôkaznej povinnosti prináša so sebou také rozhodnutie súdu, ktoré vychádza zo skutkového základu zisteného z dôkazov navrhnutých účastníkom v opačnom procesnom postavení než je účastník, ktorý nespĺnil alebo nedostatočne splnil svoju dôkaznú povinnosť. Splnenie dôkaznej povinnosti neznamená automaticky unesenie dôkazného bremena. Dôkazným bremenom (v spojitosti s dôkaznou povinnosťou) rozumieme zodpovednosť účastníka za výsledok konania, ktorý závisí od zistení z navrhnutých a vykonaných dôkazov. V sporovom konaní platí dispozičná a prejednacia zásada. Účastníci (na oboch procesných stranách) sú v ňom povinní prispieť k tomu, aby sa dosiahol účel konania najmä tým, že pravdivo a úplne opíšu všetky potrebné skutočnosti a označia dôkazné prostriedky (§ 101 ods.1 O.s.p.). Súd ale nie je viazaný návrhmi účastníkov na vykonanie dokazovania a nemusí vykonať všetky navrhované dôkazy. Posúdenie návrhov na vykonanie dokazovania a rozhodnutie, ktoré z nich budú v rámci dokazovania vykonané, je vždy vecou súdu (§ 120 ods.1 O.s. p.) a nie účastníkov konania.

V prejednávanom prípade navrhovateľ k návrhu na začatie konania doložil listinné dôkazy - uznesenie Okresného súdu Prešov č.k. 3Nt 14/11-23 zo dňa 01.12.2011, uznesenie Okresného súdu Prešov č.k. 33Tv 3/2011-24 zo dňa 19.12.2011, žiadosť o odškodnenie zo dňa 06.02.2012 a doklad o úhrade

cestovného zo dňa 01.12.2011 z Rimavskej Soboty do Prešova. V návrhu zrozumiteľne uviedol, že predmet konania má povahu náhrady škody pôsobenej nezákonným rozhodnutím orgánu štátnej moci a predstavuje cestovné náklady vzniknuté mu dňa 1.12.2011 tým, že sa na predvolanie Okresného súdu Prešov vo veci vedenej na tomto súde pod sp. zn. 3Nt/14/2011 dostavil na verejné pojednávanie súdu. Dňa 5.5.2014 navrhovateľ ospravedlnil svoju neprítomnosť na pojednávaní súdu nariadenom na deň 16.5.2014 odôvodňujúc to jednoduchosťou veci a hospodárnosťou konania, keďže náklady na jeho účasť (a účasť jeho právneho zástupcu) na nariadenom pojednávaní by prevýšili hodnotu sporu. V podaní ďalej uviedol, že skutočnosť, že sa dňa 1.12.2011 dostavil verejnou hromadnou dopravou k verejnému pojednávaniu Okresného súdu Prešov je možné preukázať i zo spisu Okresného súdu Prešov sp. zn. 3 Nt/14/2011.

Vychádzajúc z uvedeného je potom možné konštatovať, že navrhovateľ v návrhu jednak pripojil listinné dôkazy, ktorými preukazoval svoje tvrdenie o tom, že mu dňa 1.12.2011 cestovné náklady v požadovanej výške vznikli (vrátane cestovného lístka Slovenskej autobusovej dopravy Lučenec, a.s. z Rimavskej Soboty do Prešova zo dňa 1.12.2011) a v podaní zo dňa 5.5.2014 označil i ďalší dôkaz vzťahujúci sa na preukázanie skutočnosti, že sa dňa 1.12.2011 dostavil verejnou hromadnou dopravou k verejnému pojednávaniu Okresného súdu Prešov. Z obsahu spisu navyše vyplýva, že skutkové tvrdenia navrhovateľa o jeho účasti na označenom verejnom pojednávaní Okresného súdu Prešov dňa 1.12.2011 v priebehu konania odporca nespороval. Na základe uvedeného mal konajúci súd prvého stupňa v prípade, ak považoval otázku účasti navrhovateľa na verejnom zasadnutí Okresného súdu Prešov dňa 1.12.2011 za spornú, povinnosť túto spornosť odstrániť práve zadovážením označeného spisu Okresného súdu Prešov sp.zn. 3Nt/14/2011. Vychádzajúc z uvedeného je možné námietkám navrhovateľa uplatneným podľa § 205 ods. 2 písm. c/ O.s.p. priznať úspech.

K navrhovateľom uplatnenému odvolaciemu dôvodu podľa § 205 ods. 2 písm. d/ O.s.p. (t.j. že súd prvého stupňa dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam) odvolací súd konštatuje, že citovaný odvolací dôvod je v súdnej praxi vykladaný tak, že musí ísť o také skutkové zistenia, na základe ktorých súd prvého stupňa vec posúdil po právnej stránke a ktoré nemajú v podstatnej časti oporu vo vykonanom dokazovaní. Skutkové zistenia nezodpovedajú vykonaným dôkazom, ak výsledok hodnotenia dôkazov nie je v súlade s § 132 O.s.p., a to vzhľadom na to, že súd vzal do úvahy skutočnosti, ktoré z vykonaných dôkazov alebo z prednesov účastníkov nevyplývali, ani inak nevyšli počas konania najavo, alebo opomenul rozhodujúce skutočnosti, ktoré boli vykonanými dôkazmi preukázané, alebo vyšli počas konania najavo. Nesprávne sú aj také skutkové zistenia, ktoré súd prvého stupňa založil na chybnom hodnotení dôkazov. Typovo ide o situáciu, kde je logický rozpor v hodnotení dôkazov, prípadne poznatkov, ktoré vyplývali z prednesov účastníkov, alebo ktoré vyšli najavo inak z hľadiska závažnosti (dôležitosti), zákonnosti, pravdivosti, eventuálnej vierohodnosti alebo ak výsledok hodnotenia dôkazov nezodpovedá tomu, čo malo byť zistené spôsobom vyplývajúcim z ustanovení § 133 až § 135 O.s.p.. Odvolací súd v prejednávanej veci dospel k záveru, že uvedený odvolací dôvod je naplnený. Rozhodnutiu súdu prvého stupňa možno v tejto fáze konania vytknúť, že nevzal do úvahy všetky skutočnosti, ktoré z vykonaných dôkazov alebo z prednesov účastníkov vyplývali a v jeho hodnotení dôkazov je logický rozpor. Z odôvodnenia rozhodnutia súdu prvého stupňa vyplýva, že ako jeden z dôkazov vykonaných pri zisťovaní skutkového stavu síce uviedol cestovný lístok Slovenskej autobusovej dopravy Lučenec, a.s. z Rimavskej Soboty do Prešova zo dňa 1.12.2011 na sumu X,XX euro predložený navrhovateľom, avšak pri vyhodnocovaní skutkového stavu vyplývajúceho z vykonaného dokazovania tento dôkaz opomenul a ani nevysvetlil, z akých dôvodov tento dôkaz nezohľadnil.

Uvedené znamená, že súd prvého stupňa svoje zamietajúce rozhodnutie založil na nedostatočných skutkových a právnych záveroch, pre ktoré sa potom podstatnou stránkou veci samej z hľadiska právne významných skutočností pre posúdenie opodstatnenosti nároku navrhovateľa už nezaoberal. So zreteľom na uvedené nemožno preto považovať predčasné právne závery súdu prvého stupňa o neopodstatnenosti návrhu navrhovateľa za správne. Rozhodnutie vo veci samej odvolacím súdom by však za tohto stavu veci v celom rozsahu nahrádzalo prvostupňové rozhodnutie, čím by bolo účastníkom odoprené právo namietať správnosť skutkových a právnych záverov na inštančne vyššom súde a tým aj možnosť preskúmania správnosti záverov odvolacieho súdu, ku ktorým by dospel právnym posúdením skutkových zistení z hľadiska tých rozhodujúcich skutočností, ktoré považoval za významné na rozdiel od prvostupňového súdu, ktorý sa nimi buď dostatočne náležite nezaoberal alebo opomenul vôbec zaoberať. Posúdenie podstaty veci v rámci dvojinstančného súdneho konania je však súčasťou práva

na súdnu ochranu a spravodlivý proces. Požiadavke dôsledného rešpektovania ústavného princípu dvojinstančnosti konania je možné urobiť iba kasačným rozhodnutím.

So zreteľom na všetky vyššie uvedené dôvody odvolací súd dospel k záveru, že navrhovateľ dôvodne vytýka súdu prvého stupňa, že jeho rozhodnutie spočíva na nesprávnych skutkových záveroch a nesprávnom právnom posúdení veci, a preto napadnutý rozsudok súdu prvého stupňa zrušil (§ 221 ods. 1 písm. f/, h/ O.s.p.) a vec mu vrátil na ďalšie konanie (§ 221 ods. 2 O.s.p.), v ktorom sa súd prvého stupňa bude dôsledne zaoberať dôvodnosťou návrhu navrhovateľa vo veci samej vychádzajúc z vyššie uvedeného právneho názoru odvolacieho súdu, ktorým je viazaný (§ 226 O.s.p.).

V novom rozhodnutí o veci súd prvého stupňa rozhodne o náhrade trov odvolacieho konania (§ 224 ods.3 O.s.p.).

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku odvolanie nie je prípustné.